

RAPORT Z PRZEPROWADZONEJ EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

SZKOŁA PODSTAWOWA W BOGUSZYCACH

Przedmiot ewaluacji:

WYMAGANIE 2: PROCESY EDUKACYJNE SĄ ZORGANIZOWANE W SPOSÓB SPRZYJAJĄCY UCZENIU SIĘ

Cel ewaluacji:

OKREŚLENIE, CZY PROCESY EDUKACYJNE W SZKOLE, METODY PRACY Z UCZNIAMI, ATMOSFERA SPRZYJAJĄ INDYWIDUALNEMU ROZWOJOWI UCZNIÓW ORAZ CZY BIORĄ ONI CZYNNY I ŚWIADOMY UDZIAŁ WE WSPÓŁTWORZENIU TEGO PROCESU.

Pytania kluczowe:

Wymaganie 2:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

- Na ile procesy edukacyjne są dostosowane do potrzeb uczniów?
- W jaki sposób nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się podczas zajęć?
- Jakie są opinie uczniów i rodziców na temat atmosfery panującej w szkole?
- Jakie działania prowadzą nauczyciele, by uczniowie znali cele uczenia się i stawiane wobec nich oczekiwania? Jak wielu uczniów zna stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania?
- W jaki sposób nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się?
- W jaki sposób nauczyciele wspierają uczniów w trudnych sytuacjach?
- Jakie są rezultaty działań nauczycieli dotyczące zmotywowania uczniów do aktywnego uczenia się?
- Jak nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się?
- Jak wielu uczniów deklaruje, że wie, jak się uczyć?
- Jakie działania prowadzą nauczyciele, by informacja zwrotna o postępach w nauce oraz ocenianie pomogły uczniom uczyć się?
- W jakim stopniu informacja udzielana przez nauczycieli i ocenianie pomagają uczyć się?
- Jakie możliwości powiązania różnych dziedzin wiedzy i nauczanych przedmiotów mają uczniowie podczas lekcji i innych zajęć w szkole?
- Jakie są rezultaty działań nauczycieli?

- Jak nauczyciele umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się?
- Jak wielu uczniów czuje się odpowiedzialnych za własny rozwój?

Wyniki ewaluacji sporządzono na podstawie:

- ankiety dla nauczycieli,
- ankiety dla rodziców,
- ankiety dla uczniów,
- notatek z rozmowy z dyrektorem szkoły.

Wszyscy nauczyciele dostosowują procesy edukacyjne do potrzeb uczniów.

Większość z nich realizuje dostosowania poprzez:

- branie pod uwagę możliwości i potrzeb ucznia,
- indywidualizację procesu nauczania,
- rozwijanie zdolności i predyspozycji uczniów,
- realizację podstawy programowej,
- rozwijanie u uczniów pozytywnego nastawienia do nauki,
- branie pod uwagę konieczności przygotowania ucznia do dalszego etapu kształcenia,
- uwzględnianie czynników rodzinnych i środowiskowych ucznia wpływających na proces uczenia,
- branie pod uwagę zaleceń specjalistów wydających opinie i orzeczenia,
- stosowanie różnorodnych metod aktywizujących oraz wykorzystywanie różnych pomocy dydaktycznych.

Do najczęściej stosowanych przez nauczycieli metod aktywizujących i pomocy dydaktycznych należą: śnieżna kula, odgrywanie ról, metoda "łańcuchowa", rysunki, karty obrazkowe oraz wyrazowe, plansze z gramatyką i słownictwem, zasoby internetu (filmiki, animacje, prezentacje, ćwiczenia interaktywne, filmy – ekranizacje lektur), naklejki motywacyjne, stosowanie nowych przyborów i przyrządów, umowy i kontrakty, prezentacje i filmy edukacyjne, projekt badawczy, tablica multimedialna, tv, laptop, tablety, karty pracy,

radiomagnetofon, plansze multimedialne, gry i układanki, liczman, sprzęt sportowy, instrumenty muzyczne, plakaty, ilustracje, wydruki, książki, metody problemowe, metody ekspresji i impresji (mapa mózgu), metody graficznego zapisu (mapa mentalna, mapa skojarzeń), burza mózgów, metody zabawowo-naśladowcze, zabawowo-klasyczne, bezpośredniej celowości ruchu, programowego usprawniania się, prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne, plansze demonstracyjne, dekoracje, przebrania, burza mózgów, e-podręczniki, drama (np. stop-klatka, rzeźba, rozmowa, wywiad: w roli i poza rolą, etiuda pantomimiczna, scenka improwizowana, ćwiczenia głosowe), studium przypadku, aplikacje i platformy edukacyjne (PADLET, Learningapps, Testportal, wordart, wordwall, epodręczniki, brainmax, pisupisu, dyktandaonline, Kahoot, Quizlet) - nagrania tekstów literackich na CD, słuchapka - słowniki, encyklopedie, leksykony, dodatkowe karty pracy dla uczniów zdolnych i z trudnościami w nauce, lekcja odwrócona, doświadczenia, metoda kapeluszy, domino matematyczne, modele brył, przyrządy geometryczne, magnetyczne pizze - ułamki, magnetyczne jabłka - ułamki, metaplan, realia – naturalne okazy, mapy, modele kulkowe chemiczne, lupa, lornetka, mikroskop, ciśnieniomierz, stetoskop, metoda „rybi szkielet”, stoliki zadaniowe, krzyżówki, kalambury, mapa pamięciowa, mapa pojęciowa, słoneczko, liczydło, klocki Dienes, miara cm, monety, waga, naczynia, kalendarz, termometr, ruchomy alfabet, suwaki sylabowe i literowe, metoda SWOT, gry dydaktyczne symulacyjne, kwestionariusze.

Ponad połowa nauczycieli organizuje zajęcia dodatkowe dostosowane do potrzeb ucznia (na podstawie diagnozy, analizy zainteresowań ucznia, wskazań opinii i orzeczeń).

Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

Nauczyciele:

- uwzględniają oczekiwania, możliwości, zainteresowania uczniów,
- biorą pod uwagę propozycje uczniów dotyczące form i metod pracy (np. prezentacje, Quizy),
- stosują pochwały za postępy, osiągnięcia, sumienną pracę,
- oceniają wiedzę i umiejętności ucznia sprawiedliwie, adekwatnie do wiedzy i uzasadniają te oceny. Na etapie edukacji przedszkolnej starają się motywować i zachęcać do pracy bez oceniania postępów, gdyż każde dziecko w tym wieku rozwija się inaczej, w różnym tempie, a w przedziale wieku 3-4 lata wiele kwestii różnicujących dzieci mieści się w normie rozwojowej.

Uczniowie uznali, że najważniejszymi czynnikami wpływającymi na atmosferę sprzyjającą uczeniu się są:

- wykorzystanie technik informacyjnych (np. tablica interaktywna, film, prezentacja),
- pochwały ze strony nauczyciela,
- aktywność grupy.

Część uczniów wskazała również możliwość wprowadzania propozycji uczniów w zakresie form i metod pracy.

Nieliczni uczniowie wskazali uwzględnienie oczekiwań, możliwości i zainteresowań uczniów.

W skali od 1 do 5 badani uczniowie ocenili atmosferę panującą w szkole na 3,5.

Nauczyciele podejmują różnorodne działania, by uczniowie znali cele uczenia się i stawiane wobec nich oczekiwania:

- zapoznają uczniów z PSO,
- zapoznają uczniów z wymaganiami na poszczególne oceny,
- przedstawiają treści nauczania, które będą realizowane w danym roku szkolnym,
- na początku każdej lekcji zapoznają uczniów z jej celami.

Nauczyciele wychowania przedszkolnego przed każdymi zajęciami utrwalają zasady grupowe i realizują działania schematycznie (ustalają pogodę/porę roku/samopoczucie/przeliczają chłopców, dziewczynki), przypominają o świętach zbliżających się, o tym co będzie przez cały tydzień omawiane podczas zabaw i zajęć plastycznych).

Zdecydowana większość uczniów twierdzi, że została zapoznana z celami nauczania i wymaganiami edukacyjnymi z poszczególnych przedmiotów.

Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się. Większość z nich:

- zachęca do udziału w konkursach i olimpiadach oraz zawodach sportowych,
- ocenia ucznia adekwatnie do poziomu jego wiedzy,
- zachęca uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych,
- zachęca uczniów do wykonywania dodatkowych prac i nagradza za nie,
- wskazuje na korzyści wynikające z posiadanej wiedzy i umiejętności.

Część nauczycieli przedstawia metody efektywnej nauki (np. nauka przedmiotów humanistycznych i ścisłych na przemian, dzielenie materiału na partie, zaplanowanie nauki itp.).

Powyższe dane potwierdzają wyniki ankiety do uczniów.

Nauczyciele wspierają uczniów w sytuacjach trudnych:

- rozmawiają z uczniem i próbują rozwiązać problem,
- kierują do psychologa, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych specjalistów,
- rozmawiają z rodzicami, aby wspólnie rozwiązać problem,
- organizują pomoc koleżeńską,
- konsultują się z innymi wychowawcami i nauczycielami.

Większość uczniów, zwracających się o pomoc do nauczycieli, uzyskiwała wsparcie w sytuacjach trudnych głównie poprzez rozmowy i próby rozwiązania problemu, kierowanie do psychologa, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych specjalistów, rozmowę z rodzicami i organizację pomocy koleżeńskiej.

Troje uczniów twierdzi, że nie uzyskało wsparcia w trudnej sytuacji.

Nauczyciele wskazali następujące rezultaty działań motywujących uczniów do aktywnego uczenia się:

- wykonywanie przez uczniów zadań, prac dodatkowych,
- wyniki w nauce (ilość świadectw z czerwonym paskiem, stypendia, średnie klas, postępy poszczególnych uczniów),
- chętnie uczestnictwo uczniów w zajęciach dodatkowych,
- wyniki konkursów,
- chęć kontynuowania nauki w szkole średniej adekwatnie do możliwości i zainteresowań uczniów,
- wyniki egzaminów,
- osiągnięcia sportowe,
- wysoka frekwencja uczniów na zajęciach dodatkowych i aktywny udział w rozwiązywaniu zaproponowanych zadań,

- rozwijanie zainteresowań.

Nauczyciele oddziału przedszkolnego widzą, jakie dzieci robią postępy w nauce np. odpowiednie trzymanie kredki, kreślenie w wyznaczonej liniaturze.

Większość nauczycieli kształtuje u uczniów umiejętność uczenia się poprzez:

- wykorzystywanie dostępnych materiałów i pomocy dydaktycznych, by uatrakcyjnić zajęcia,
- stosowanie różnorodnych form pracy, również grupowych, aby uczniowie uczyli się od siebie nawzajem,
- wskazywanie najistotniejszych treści.

Część nauczycieli:

- udziela wskazówek w zakresie poprawnego redagowania notatek,
- podpowiada, jak wykorzystywać dominujące kanały przetwarzania informacji (słuchowiec, wzrokowiec, kinestetyk),
- przedstawia uczniom strategie efektywnej nauki (np. dzielenie materiału na partie, systematyczność, stosowanie przerw),
- stosuje mnemotechniki.

Większość uczniów (75%) twierdzi, że wie, jak uczyć się efektywnie.

Nauczyciele pomagają uczniom w procesie uczenia się, przekazując im informację zwrotną o postępach w nauce oraz odpowiednio oceniając. W tym celu:

- stale monitorują osiągnięcia uczniów w celu podnoszenia jakości i efektywności kształcenia (diagnoza szkolna, analiza ocen bieżących z testów, sprawdzianów, klasówek),
- omawiają popełniane błędy i prawidłowe rozwiązania po sprawdzianach,
- stosują pochwały za postępy w nauce,
- uzasadniają oceny,
- utrzymują stały kontakt z rodzicami/opiekunami poprzez Dziennik Elektroniczny, zebrania klasowe, spotkania i rozmowy indywidualne,
- rozmawiają indywidualnie z uczniami o postępach w nauce.

Uczniowie twierdzą, że nauczyciele informują ich o postępach w nauce. Większość nauczycieli:

- informuje o ocenach,
- chwali za postępy,
- wskazuje i omawia popełnione błędy.

Według uczniów część nauczycieli uzasadnia oceny.

Według większości uczniów uzyskiwana informacja zwrotna o postępach w nauce pomaga im się uczyć.

Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i nauczanych przedmiotów. Osiągane jest to dzięki:

- planowaniu działań dydaktycznych i wychowawczych,
- korelacji międzyprzedmiotowej dotyczącej treści nauczania,
- realizacji projektów szkolnych/ edukacyjnych,
- poruszaniu tematów uniwersalnych podczas różnych przedmiotów edukacyjnych (tematyka ekologiczna, prozdrowotna, patriotyczna),
- organizacji wycieczek,
- występom uczniów dla społeczności lokalnej,
- wykorzystaniu narzędzi informatycznych podczas różnych zajęć edukacyjnych,
- wykorzystywaniu doświadczeń z życia codziennego.

W 2019/2020 uczniowie i nauczyciele brali udział w następujących projektach edukacyjnych łączących różne dziedziny wiedzy:

- projekt patriotyczny,
- zajęcia rozwijające umiejętność logicznego rozumowania – szachy,
- zajęcia rozwijające umiejętność logicznego rozumowania "Z matematyką za pan brat",
- zajęcia rozwijające umiejętność logicznego rozumowania matematyczno - przyrodnicze,
- zajęcia z programem edukacyjno-terapeutycznym "Ortograffiti",

- projekt "Dzieci mają wychodne" we współpracy z Fundacją Komeńskiego z Warszawy.
(program polega na realizacji zajęć poza murami szkoły/przedszkola raz w tygodniu w wybrany ustalony dzień przez 3 godziny),
- projekty sportowe: program SKS, program KLUB, zajęcia Małego Mistrza dla klas II-III",
- akcja ekologiczna „U NAS CZYSTY LAS”,
- Przedsiębiorcze dzieci = edukacja ekonomiczna dla najmłodszych,
- Trzymaj formę,
- zajęcia z glottodydaktyki i glottoterapii,
- zajęcia rozwijające umiejętność logicznego rozumowania z uczniami SPE.

Rezultaty powyższych działań nauczycieli dostrzec można w aktywnym uczestnictwie uczniów w proponowanych przez szkołę różnorodnych formach oraz we wzroście wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin, co uwidacznia się w osiągnięciach uczniów w nauce, w konkursach, zawodach sportowych, olimpiadach.

Nauczyciele umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się poprzez:

- wykorzystywanie propozycji uczniów dotyczących tematyki zajęć i sposobów ich realizacji,
- tworzenie uczniom okazji do wzajemnego dzielenia się wiedzą np. poprzez przygotowanie prezentacji, prac do przedstawienia w klasie itp.,
- wybór celu i programu wycieczek,
- w oddziale przedszkolnym - zabawy swobodne i zabawy kierowane.

Nauczyciele stosują różnorodne, nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów:

- projekty edukacyjne,
- narzędzia TIK (zajęcia z wykorzystaniem platform edukacyjnych: Quizlet, Learning Apps, epodreczniki, Wordwall, kody QR, Wheel Decide (koło fortuny), Scholaris oraz notatki wizualne,
- używanie aplikacji Teams,

- Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Metoda Dobrego Startu Marty Bogdanowicz, Metoda E. Gruszczyk-Kolczyńskiej do nauki matematyki (edukacja przedszkolna),
- metody, treści i środki dydaktyczne, np. gry ortomagiczne, mapy interaktywne, zadania online, korzystanie ze stron internetowych np.: youtube.com.,
- wyjścia w plener, obserwacja przyrody i tworzenie prac plastycznych w plenerze,
- glottodydaktyka (metoda klockowa),
- korzystanie z Barometru zawodów, Mapy Karier,
- zajęcia ruchowe w celu utrwalania nowych pojęć i terminów (z młodszymi uczniami).

Prawie wszyscy uczniowie (96% badanych) czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Wnioski:

- procesy edukacyjne, metody pracy z uczniami oraz atmosfera szkolna sprzyjają indywidualnemu rozwojowi uczniów,
- uczniowie biorą czynny i świadomy udział we współtworzeniu procesów edukacyjnych,
- należy zwrócić większą uwagę na działania wpływające korzystnie na atmosferę panującą w szkole oraz wspomaganie wszystkich uczniów w sytuacjach trudnych.

Sposób prezentacji wyników:

- Nauczycielom, Uczniom, Rodzicom – na stronie internetowej szkoły www.zsoboguszyce.superszkolna.pl
- Rodzicom – na posiedzeniu Rady Rodziców.
- Nauczycielom - na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Załączniki:

- Projekt ewaluacji
- Arkusz ankiety dla nauczycieli
- Arkusz ankiety dla rodziców
- Arkusz ankiety dla uczniów
- Raport z ankiety dla nauczycieli
- Raport z ankiety dla rodziców
- Raport z ankiet dla uczniów
- Notatki z rozmowy z dyrektorem szkoły

Skład zespołu ds. ewaluacji:

Agnieszka Dzierżawska, Monika Gierach, Renata Lipska